

DÜNYA 125.000 YILDIR İLK DEFA BU KADAR SICAK *

Modern toplumun fosil yakıtlara halen devam eden bağımlılığı, dünyayı son 2000 yılda eşi görülmemiş bir hızla ısıtıyor. Rekor düzeydeki kuraklıklar, orman yangınları ve seller dünya çapındaki toplulukları harap ederken bunun etkileri şimdiden açıkça görülmektedir. BM Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) yeni yayımlanan raporu, sera gazı emisyonları devam ederse işlerin daha da kötüleşeceğini belirtiyor, ancak aynı zamanda gezegenin geleceğinin büyük ölçüde insanlığın bugün aldığı seçimlere bağlı olduğunu da açıkça ortaya koyuyor.

Toronto'daki Environment Canada'dan iklimbilimci ve raporun Koordinatör Başyazarı Xuebin Zhang, 9 Ağustos'ta "Deliller aleni olarak her yerde ve eğer harekete geçmezsek durum gerçekten kötüleşecek" diyor.

Birkaç yıl boyunca 200'den fazla bilim insanı tarafından derlenen ve 195 hükümet tarafından onaylanan rapor, iklim değişikliğinin durumunu ve onu azaltma ve ona uyum sağlama çabalarını değerlendirecek üç raporun ilki olma özelliğini taşıyor. IPCC'nin 1990'dan bu yana altıncı iklim değerlendirmesinin bir parçası olan belge, Glasgow, İskoçya'daki bir sonraki büyük küresel iklim zirvesine üç ay kala yayımlandı. Küresel İklim Zirvesinde hükümetler, gidişatı tersine çevirme ve emisyonlarını azaltma sözü verme fırsatına sahip olacaklar.

Küresel emisyonlar yüzyılın ortalarında net sıfıra ulaşırsa (birçok ülkenin geçen yıl verdiği bir taahhüt), o zaman dünya 2015 Paris anlaşmasında ortaya konan hedefe ulaşabilir ve küresel ısınmayı önümüzdeki dönemde 1,5 derece ile sınırlandırabilir.

Yeryüzünün küresel yüzey sıcaklığı, 1850-1900 arasındaki ortalama takribi 1,1 °C arttı; bu, yaklaşık 125.000 yıl önceki son buzul çağından bu yana tanık olunmayan bir seviye. Bu, IPCC raporuyla birlikte yayımlanan ve politika yapıcılara yönelik bir özette görünen açık ve önemle üzerinde durulması gerekli gerçeklerden sadece bir tanesidir.

IPCC raporuna göre, örneğin, günümüzün küresel kalkınma modellerinde çok az değişiklik içeren bir emisyon senaryosunda, ortalama küresel sıcaklıklar 2,1-3,5 °C artacaktır. Bu, 2015 Paris iklim anlaşmasını imzalayan ülkeler tarafından bir hedef olarak belirlenen 1,5-2 °C sınırının oldukça üzerindedir. Hükümetlerin sera gazı emisyonlarını agresif bir şekilde azalttığı bir senaryoda bile, raporda, yüzyılın sonuna doğru bu eşiğin altına düşmeden önce, küresel sıcaklıkların önümüzdeki yıllarda 1,5 °C eşiğini aşmasının muhtemel olduğu tahmin ediliyor.

"Earth is warmer than it's been in 125,000 years", [Scientific American](#)

Küresel ısınmayı 1,5 °C ile sınırlamak hala mümkün mü? Şili Üniversitesi'nin Santiago'daki İklim ve Dayanıklılık Araştırmaları Merkezi'nin yöneticisi ve raporun Koordinatör Baş Yazarı Maisa Rojas "Cevap evet. Ancak tüm sera gazlarında ani, hızlı ve büyük ölçekli azalmalar olmadıkça küresel ısınmayı 1,5 °C ile sınırlamak ulaşılamaz olacaktır" diyor.

IPCC raporu, aşırı sıcak, yağış ve kuraklığın en çok vurduğu yerler de dahil olmak üzere iklim değişikliğinin bölgesel etkilerini anlamadaki en önemli bilimsel ilerlemelerden bazılarını vurguluyor. Örneğin aşırı kuraklık, özellikle Akdeniz bölgesi ve güneybatı Afrika'da yaygın etkilerle birlikte, dünyanın çeşitli bölgelerini şimdiden etkilemiş durumdadır.

Rapora göre, küresel ısınmanın buzullar, buz tabakaları ve okyanuslar üzerindeki etkisi yüzyıllar hatta bin yıl boyunca hissedilmeye devam edecek.

IPCC, otuz yıldır küresel ısınmanın tehlikeleri konusunda uyarıda bulunuyor, ancak hükümetler henüz temiz enerji kaynaklarına geçiş yapmak ve sera gazı emisyonlarını durdurmak için gerekli adımları atmadı. Ama belki de işler değişmek üzere, diyor Zhang, çünkü dünyanın her yerindeki insanlar çevrelerindeki iklim değişikliğinin etkilerini görmeye başlıyorlar.

Zhang, "İklim değişikliği oluyor ve insanlar bunu gerçekten hissediyor. Rapor, halka, hissettikleri şeyin gerçekten doğru olduğuna dair bilimsel doğrulama sağlıyor." diyor.

Ancak IPCC raporu daha da önemli bir şeyi belirtiyor: İklim değişikliğinin en korkunç etkilerinin çoğu, eğer şimdi agresif önlemler alınırsa, yine de önlenbilir. Rojas, ısınmanın her derecesinin önemli olduğunu söylüyor. "Gelecek bizim elimizde."

* "Earth Is Warmer Than It's Been in 125,000 Years", [Scientific American](#)